

Prostovoljke Društva za zaščito živali Ljubljana ob podpori Mestne občine Ljubljana vsako leto obiščemo veliko šol po Sloveniji. Želimo si, da bi vsi otroci želeli in znali lepo skrbeti za živali, zato se zelo veselimo vsakega obiska. Letos smo obiskale 14 šol oziroma kar 1250 učencev. Kaj smo počeli skupaj?

Delimo si svet!

Z najmlajšimi smo se pogovarjali o hišnih živalih, z učenci od 4. do 6. razreda pa smo se v pogovoru odpravili ne le iz hiše, temveč celo na druge konce sveta. Ugotovili smo, da lahko papagaja sivega žakoja in želvo rdečevratko vidimo tudi pri nas, čeprav prvi prihaja iz Afrike, želva pa iz Amerike.

K nam sta prišla zato, ker se je nekemu to zdelo dobra ideja, čeprav gre za divji živali, ki nista navajeni na naše okolje. Hitro se je pojavil dvom o tem, ali gre res za divji oz. prosto živeči živali, čeprav ju ima (žal) marsikdo doma. Z učenci smo torej preverili, katere živali so domače oz. udomačene in katere ukročene.

Na vsako šolo se odpravimo z revijami Moj planet, ki jih učenci vedno z veseljem prebirajo.

Mačke, psi, konji, dihurji, kunci ...

... so domače živali. Človek je večino udomačil že zelo dolgo nazaj, ker je potreboval njihovo pomoč za lastno preživetje. Živali smo začeli udomačevati tako, da smo iz legla posamezne divje živali izbrali tiste mladiče, ki so bili človeku prijazni. Spodbudili smo jih k razmnoževanju in tako dobivali vedno bolj človeku naklonjene generacije določene živalske vrste.

Sivi žako pa prav gotovo ni udomačena žival. Za posamezne prosto živeče živali, ki sicer živijo v divjini, a jih imamo pogosto tudi za hišne ljubljence, pravimo, da so ukročene. Drugače kot pri udomačenih živalih tu ni prilagojena celotna živalska vrsta, ampak zgolj ena žival. Človek jo navadi nase in jo prisili v sodelovanje tako, da jo ujame in ji ponudi izbiro: lahko ga uboga in dobi hrano ali se ne pusti ukrotiti in umre od lakote. Na ta način ravnamo z živalmi v cirkusih, živalskih vrtovih in povsod drugje, kjer so divje živali v ujetništvu.

Osnovnošolci hitro ugotovijo, kaj vse pogrēša sivi žako, če vse življenje preživi v kletki ali občasno spuščjen v sobi:

- družbo svojih vrstnikov, s katerimi leti, poje, lovi hrano in se razmnožuje,
- dovolj prostora za letenje.

Zaprtemu v kletki ne preostane nič drugega, kot da se začne zdolgočaseno zibati ali prestopati brez premora. Pojavu ponavljajočega se nenaravnega gibanja, do katerega pride zaradi slabega počutja živali, pravimo **stereotipija**.

Tujerodne živali v naši naravi poginejo ali ogrožajo druge

Če se zgodi, da papagaj sivi žako uide iz stanovanja, ne bo preživel, saj si zunaj ne bo znal najti hrane pa tudi temperature pri nas so prenizke zanj. Zaradi svojega izstopajočega videza bo pritegnil pozornost ptic in drugih prosto živečih živali, ki ga bodo dojele kot svoj plen ali sovražnika in ga bodo hitro odstranile iz svojega okolja.

Naredi sam!

Na koncu vsake osnovnošolske delavnice z učenci izdelamo tudi igračo za psa ali mačko, saj živali doma ne zgolj negujemo, temveč se moramo z njimi tudi veliko ukvarjati, da se čim bolje razumemo in da jim ni dolgčas.

Mačjo in pasjo igračo lahko izdeláš tudi ti. Potrebuješ le kartonast tulec in večji kos starega oblačila ali rjuhe. Postopek izdelave igrač te čaka v naslednji številki revije Moj planet.

FOTOGRAFIE: DZZŽ LJ, SHUTERSTOCK

Če se na cesti znajde želva rdečevratka, pa bo ne samo preživela, temveč celo ogrozila avtohtono slovensko želvo močvirsko sklednico. Ta zaradi vse bolj razširjenih tujerodnih vrst želv v naravi pospešeno izgublja svoj življenjski prostor. Prav zato je nujno, da pazimo, katero hišno žival si omislimo in kako skrbimo zanjo do konca njenih dni.